

28/07/2024

Ευλαβική σύναξη μνήμης για τον μακαριστό Μητροπολίτη Φθιώτιδος Νικόλαο

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Φθιώτιδος](#)

Την καθιερωμένη οφειλή αγάπης και μνήμης στον μακαριστό προκάτοχό του, [Μητροπολίτη Φθιώτιδος κυρό Νικόλαο τον Τήνιο \(Πρωτοπαπά\)](#), απέδωσε και εφέτος ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Φθιώτιδος κ. Συμεών πέντε χρόνια μετά την κοίμησή του.

Ήταν Σάββατο 27 Ιουλίου 2019 όταν ο μακαριστός Μητροπολίτης Φθιώτιδος κυρός Νικόλαος κοιμήθη εν Κυρίω. Ανήμερα της πέμπτης επετείου από την εκδημία του, το απόγευμα του Σαββάτου 27ης Ιουλίου 2024, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Φθιώτιδος κ. Συμεών τέλεσε αρχιερατική επιμνημόσυνη δέηση στο μνήμα του μακαριστού προκατόχου του, στην Ιερά Μονή Γενεσίου Θεοτόκου Δαμάστας.

Στη συνέχεια συνεκάλεσε την καθιερωμένη ευλαβική σύναξη μνήμης για τον μακαριστό σπουδαίο προκάτοχό του στο Μεγάλο Αρχονταρίκι της Μονής και αναθέτοντας την διακονία του θείου λόγου στον εξ απορρήτων, δεξιό βραχίονα και επιστήθιο συνεργάτη του μακαριστού Μητροπολίτου Νικολάου, στον Αιδεσιμολογιώτατο Πρωτοπρεσβύτερο Δρ. π. Νεόφυτο Ραφαηλίδη, Γενικό Αρχιερατικό Επίτροπο της Ιεράς Μητροπόλεως Φθιώτιδος.

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Φθιώτιδος κ. Συμεών, αφού ευχαρίστησε την Καθηγουμένη της Ιεράς Μονής, Γερόντισσα Ιωάννα για την επιμέλεια και φροντίδα της Συνάξεως, τόνισε στον λόγο του:

«Σήμερα συμπληρώνονται πέντε χρόνια από την κοίμηση του μακαριστού και σπουδαίου προκατόχου μου Μητροπολίτου Φθιώτιδος κυρού Νικολάου, μία μέρα αποφράδα κατ' άνθρωπον για την τοπική Εκκλησία αλλά εμείς ζούμε με την βεβαιότητα ότι για τον ουρανό ήταν μέρα χαράς και πανηγύρεως, γιατί υποδέχτηκε στις αγκάλες του έναν άνθρωπο, ο οποίος αγάπησε τον ουρανό και έζησε μ αυτή την προοπτική και μ αυτή την προσδοκία.

Δεν ξεχνώ ότι το 2018 μου ζήτησε ως Πρόεδρος της Συνοδικής Επιτροπής Χριστιανικής Αγωγής και Νεότητας της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, στο Α΄ Συνέδριο Στελεχών Κατασκηνώσεων της Εκκλησίας της Ελλάδος που έγινε, πρότεινε στην Ιερά Σύνοδο να είμαι ο εισηγητής κι όταν επικοινωνήσαμε και τον ρώτησα, για το ποιο θέμα θα ήθελε να αναπτύξω, σε τι ακριβώς θα ήθελε να αναφερθώ, μου είπε την φράση και αυτός ήταν και ο τίτλος να μιλήσω για τα παιδιά ως «ουρανοπολίτες», ως πολίτες του ουρανού. Γι' αυτό ακριβώς αναφέρω και τώρα ότι τέτοια μέρα, 27 Ιουλίου, τέτοιες ώρες άνοιξε ο ουρανός για να υποδεχθεί στον ουράνιο πλέον θρόνο κοντά στον Αρχιερέα των Αρχιερέων και στον Βασιλέα των Βασιλευόντων, να υποδεχθεί έναν ταπεινό εργάτη της Εκκλησίας, ο οποίος συνέχισε την μακρά Αποστολική Διαδοχή από τον Άγιο

Απόστολο Ηρωδίωνα και κράτησε την παρακαταθήκη της Αρχιεροσύνης αλώβητη και αμώμητη και την παραχώρησε στην αναξιότητά μου για να συνεχιστεί αυτή η αλυσίδα της εκκλησιαστικής ενότητας και διακονίας.

Στο διάβα της διακονίας του ο μακαριστός προκάτοχός μου κυρός Νικόλαος διακόνησε πρόσωπα, διακόνησε πράγματα, διακόνησε γεγονότα. Αυτά τα τρία συναποτελούν θα λέγαμε το μωσαϊκό της διακονίας ενός Επισκόπου. Γνωρίζουμε και γεγονότα σπουδαία που συνέβησαν επί των ημερών του όπως οι επισκέψεις των προκαθημένων της Εκκλησίας της Ελλάδος, της Αυτού Θεοτάτης Παναγιότητος του Οικουμενικού Πατριάρχου, του Αρχιεπισκόπου Αλβανίας και άλλων σπουδαίων προσωπικοτήτων, η έλευσις Ιερών Κειμηλίων, Ιερών Λειψάνων όπως της Αγίας Ζώνης από την Ιερά Μεγίστη Μονή Βατοπαιδίου, η εύρεσις του Ιερού Σκηνώματος του Οσίου και Θεοφόρου πατρός ημών Βησσαρίωνος του Αγαθωνίτου, γνωρίζουμε για την διακονία των πραγμάτων, η οποία «βοά και κράζει», πρώτιστα με το μνημειώδες και μεγαλειώδες έργο το Πνευματικό και Διοικητικό μας Κέντρο, τα Γηροκομεία στη Σπερχειάδα και στη Στυλίδα και τόσα άλλα έργα πνευματικά κέντρα, Ιεροί Ναοί και Ιερές Μονές.

Αλλά και η διακονία των προσώπων, οι κληρικοί που χειροτονήθηκαν, οι λαϊκοί που γαλουχήθηκαν, τα στελέχη που ετοιμάστηκαν για την Εκκλησία και οι άνθρωποι που υπήρξαν κοντά του, συνοδοιπόροι, συγκυρηναίοι και συνεργάτες.

Γι' αυτό το λόγο επέλεξα σήμερα σε αυτή τη θεολογική, πνευματική μας Σύναξη εδώ στη Μονή, επέλεξα να μας ομιλήσει για τον μακαριστό ένας άνθρωπος, ο οποίος υπήρξε ο στενότερος συνεργάτης του, διότι σημασία δεν έχει τι λέμε εμείς για τα πρόσωπα αλλά το τι λένε οι ίδιοι, οι επιλογές που κάνουν. Το ότι ο μακαριστός προκάτοχός μου επέλεξε ως μακροβιότερο στενό συνεργάτη του, δεξιό βραχίονα και επιστήθιο και έμπιστο συνεργάτη του τον πολυσέβαστο και πολυαγαπητό μας πατέρα Νεόφυτο Ραφαηλίδη αυτό και μόνο μαρτυρεί πολλά «περί του ανδρός» πατρός Νεοφύτου. Έμαθε πολλά ο πατήρ Νεόφυτος από τον μακαριστό Νικόλαο, από τα παιδικά του χρόνια, μαθητικά του χρόνια αλλά και δίπλα μου στέκεται πολύτιμος, έμπιστος, αξιόπιστος, σοβαρός, συνετός, στιβαρός και πραγματικός στρατιώτης».

Ο Γενικός Αρχιερατικός Επίτροπος, Πρωτ. π. Νεόφυτος Ραφαηλίδης, ανέφερε στον λόγο του:

«Σήμερα το απόγευμα έκλεισε μια πενταετία από το Σάββατο της 27ης Ιουλίου 2019, ημέρα της εις Κύριον εκδημίας του μακαριστού Μητροπολίτου Φθιώτιδος Κυρού Νικολάου Πρωτοπαπά. Η Ιερά Μητρόπολις Φθιώτιδος, μετά το τρισάγιο που επί του τάφου του αιοδύμου Ιεράρχου ετέλεσε ο Μητροπολίτης μας κ. Συμεών τελεί το φιλολογικό αυτό Μνημόσυνο επι τη επετεΐω του θανάτου του Κυρού Νικολάου.

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ. Συμεών μου έκανε την τιμή να με συγκαταλέξει ως ομιλητή στο σεμνό αυτό φιλολογικό Μνημόσυνο. Ευχαριστώ για την τιμή Σεβασμιώτατε και χαίρω γιατί μου δίδεται η ευκαιρία να εκπληρώσω εποφειλόμενο καθήκον προς τον αείμνηστο Φθιώτιδος Νικόλαο.

Ευνοήθηκα από τη Θεία πρόνοια στη ζωή μου να είμαι μαθητής του στην Στ΄ και την Ζ΄ τάξη της Επταταξίου Εκκλησιαστικής Σχολής Τήνου, αλλά και για 23 έτη, μέχρι και την τελευταία του πνοή να διακονήσω από διάφορες θέσεις κοντά στον αοίδημο Ιεράρχη, γι αυτό και ότι θα πω δεν είναι πληροφορίες που προέρχονται από τρίτους, βιβλία και άρθρα, αλλά για να χρησιμοποιήσω γλώσσα αποστολική «... ο ακηκόαμεν, ο εωράκαμεν τοις οφθαλμοίς ημών, ο εθεασάμεθα και αι χείρες ημών εψηλάφισαν ...απαγγέλομεν υμίν».

Επειδή όμως δεν είναι εύκολο να ομιλείς για κάποιον που έφυγε, δέχθηκα να

αναλάβω αυτή την ευθύνη ως καθήκον προς τη μνήμη του αιιδίου Ιεράρχου και άρα ως καθήκον προς την Εκκλησία. «Και γαρ ευγνώμονες παίδες μεγάλα απαιτούσι τα των πατέρων εγκώμια, και ουκ αν κατεδέξαιντο εν μικρότητι του λέγοντος κινδυνεύειν των εγκωμιαζομένων το μέγεθος». (Μ. Βασιλείου, Ομιλία εις τον Άγιον μάρτυρα Μάμαντα, § α΄)

Στις 17 Νοεμβρίου 1996 έγινε η ενθρόνιση του μακαριστού Φθιώτιδος Νικολάου και νέα πνοή, ελπιδοφόρα και ζωογόνος έπνευσε στην Μητρόπολη Φθιώτιδος.

Δεν θα προσπαθήσω με όσα θα πω να εξάρω την προσωπικότητα του μακαριστού Πνευματικού μας Πατέρα, ούτε πάλι να ομιλήσω για το χαρισματικό Επίσκοπο και Πνευματικό Ποιμένα, αλλά ανασυνθέτοντας τη ζωή και το έργο του να υπογραμμίσω ότι το τρίπτυχο που συνοψίζει και χαρακτηρίζει τη ζωή του και το έργο της Αρχιερατείας του ήταν: Το Χρέος – η Ευθύνη – η Διακονία. Ο νέος τότε Μητροπολίτης, όπως τον έζησα, αντιλαμβάνονταν το χρέος ως λειτουργία ζωής, που υπαγορεύονταν εκ των έσω και πήγαζε από το βάθος της καρδιάς και της πίστεως. Το καθήκον ήταν γι' αυτόν δουλεία του νόμου, το χρέος ήταν η ελευθερία της χάριτος του Θεού. Το καθήκον ήταν η Δικαιοσύνη, το Χρέος ήταν η αγάπη, η αγάπη που δεν ήταν λόγος αλλά η μεγάλη οφειλή και το ανεξάλειπτο χρέος προς τους ανθρώπους, το λαό του Θεού. Σ' όλη την αρχιερατική του πορεία η έννοια αυτή του χρέους ήταν πάντοτε φορτισμένη με θετικό προσανατολισμό.

Η ευθύνη από την άλλη πλευρά είχε άμεση σχέση με την αποστολή όπως την αντιλαμβάνονταν ο νέος τότε Μητροπολίτης. Έζησε όλα τα χρόνια της αρχιερωσύνης του όχι μόνο μέσα στο πέλαγος της Θείας Αγάπης αλλά και κάτω από το βάρος της ευθύνης, που γεννούσε η αγάπη αυτή στην καρδιά του. Θεωρούσε το Ποιμαντικό του έργο ως έργο κατ'έξοχήν πνευματικής ευθύνης. Η ευθύνη αυτή εκφράζονταν στο πρόσωπο του μακαριστού ως τρόπος ζωής, έμπρακτη απόδειξη της πίστεως και ζωντανή μαρτυρία Ιησού Χριστού.

Η φρόνηση και η ακεραιότητά του έδιναν στην ποιμαντική ευθύνη, που τον συνέθλιβε μια δημιουργική προοπτική, που βασίζονταν στην συνεχή προσπάθεια, στο σκληρό και ακάματο αγώνα, στην αναζήτηση λύσεων στα προβλήματα που αναφύονταν, στη συναίσθηση ότι δεν υπάρχουν άλλες ευθύνες πιο βαριές από τις πνευματικές.

Η συναίσθηση της ευθύνης τον οδηγούσε σε μια συγκεκριμένη στάση ζωής απέναντι στον κόσμο και τους ανθρώπους. Το επισκοπικό αξίωμα ήταν γι αυτόν Διακονία και θυσία, κορύφωση του χρέους και της ευθύνης δηλαδή. Ζυγός βαρύς, που πίεζε τον τράχηλο. Ζούσε και έκανε πράξη αυτό που αναφέρει ο συγγραφέας του Βιβλίου των Διαταγών των Αποστόλων, όταν περιγράφει τα καθήκοντα των Επισκόπων. Αναφέρεται εκεί χαρακτηριστικά « έστω ο Επίσκοπος εύσкулτος», που

θα πει έτοιμος να ακούσει τον καθένα, έτοιμος να μπαίνει σε κόπο. Αυτό το εύσκυλτος στη ζωή του μακαριστού δεν αναφέρονταν απλά σε ζητήματα καλής συμπεριφοράς και κοινωνικής ευπρέπειας, μα πολύ περισσότερο στη συναίσθηση του χρέους και της ευθύνης.

Κατ'έξοχήν άνθρωπος της Θείας λατρείας και της Παράδοσης, με μεθοδική κηρυκτική και λειτουργική ζωή, ο μακαριστός Φθιώτιδος Νικόλαος όλα αυτά τα χρόνια της αρχιερατείας του προσπάθησε να εμπνεύσει στους νέους κληρικούςλειτουργικό ήθος και τους πιστούς το μεγαλείο της θείας λατρείας ως βάσης για την πνευματική προαγωγή και πρόοδο.

Το Χρέος - Η Ευθύνη και Η Διακονία χαρακτήριζαν το πρόσωπο αλλά και το πολυδιάστατο και πολυσχιδές έργο του μακαριστού Μητροπολίτου μας, ο οποίος υπήρξε ακατάβλητος ρέκτης μεγάλων έργων αφ'ένός αλλά και Επίσκοπος της Παράδοσης και της Λατρείας αφ'ετέρου. Ανεξάρτητος. Ακοιμάτιστος. Ελεύθερος Πολιτικών σκοπιμοτήτων. Θα κάνουμε μερικές αναφορές για να ανατάμωμε το φρόνημα του και να ξεδιπλώσουμε τους.

Από τις πρώτες προτεραιότητες του ήταν η εσωτερική οργάνωση της Ιεράς Μητροπόλεως. Την εισήγαγε πολύ νωρίς στην ψηφιακή εποχή. Με απόφασή του εφαρμόστηκε σύστημα on line μηχανοργάνωσης σε όλους τους τομείς της Κεντρικής Διοίκησης, ήδη από το 1997.

Επρόίκησε την Ιερά Μητρόπολη Φθιώτιδος με έργα Εκκλησιαστικής και Κοινωνικής πνοής:

Το Πνευματικό-Διοικητικό Κέντρο της Ιεράς Μητροπόλεως με 5.000 τ.μ. στεγασμένους χώρους.

Τη «Στέγη Γερόντων Πετρή» στη Στυλida, με 2.500τ.μ. στεγασμένους χώρους.

Το Ίδρυμα «Μέριμνα Γήρατος» Αθανάσιος και Μαίρη Ακρίδα.

Το Ραχούτειο Εκκλησιαστικό Γηροκομείο, το οποίο ανακαίνισε εκ βάθρων και τις κτηριακές υποδομές των κατασκηνώσεων ανακαινισμένες κατά το δυνατόν.

Το Μητροπολιτικό Μέγαρο Φθιώτιδος πρόσφατα κι' αυτό εκ βάθρων ανακαινισμένο.

Το Ρ/Σ το οποίο ίδρυσε και στέγασε στους χώρους του Πνευματικού - Διοικητικού Κέντρου.

Τους 60 και πλέον περικαλείς ναούς τους οποίους ανήγειρε, η σφύζουσα πνευματική ζωή των ενοριών της Μητροπόλεώς μας και εγκαινίασε ο μακαριστός

Νικόλαος Πρωτοπαπάς.

Τα 90 και πλέον Πνευματικά Ενοριακά Κέντρα.

Τα 10 Κέντρα Αγάπης που λειτούργησαν για την παροχή 400 περίπου μερίδων έτοιμου μαγειρεμένου φαγητού καθημερινά στους αδελφούς μας που είχαν ανάγκη.

Το Μητροπολιτικό ναό της Μουάνζα στην Τανζανία, ο οποίος ανηγέρθη εκ θεμελίων εξόδοις της Μητροπόλεως Φθιώτιδος.

Την επαναλειτουργία 7 Ιερών Μονών, από τις 18 που υπήρχαν συνολικά τότε στην Αρχιερατική Περιφέρεια της Φθιώτιδος και πολλά άλλα που δεν είναι της παρούσης στιγμής.

Κατά το διάστημα της αρχιερατείας τουεχειροτόνησε 100 και πλέον νέους κληρικούς. Με τη συνεχή επιμόρφωση, τις μηνιαίες ιερατικές συνάξεις και τα 40 Ιερατικά Συνέδρια που πραγματοποίησε στόχευε σε μια επισταμένη καθοδήγηση για την όσο το δυνατόν καλύτερη αντιμετώπιση των σύγχρονων ποιμαντικών και κοινωνικών προβλημάτων. Το ενδιαφέρον για τους ιερείς δεν ήταν απλά διοικητικό, αλλά αντίθετα ιδιαίτερα προσωπικό.

Ανατέμνοντας εν κατακλείδι το φρόνημα, την προσωπικότητα και το έργο του Μακαριστού Ποιμενάρχου μας μπορούμε να πούμε ότι τον χαρακτήριζαν: Αγάπη και αφοσίωση στην Εκκλησία, αγώνας για τη διαφύλαξη της παραδόσεώς της, βαθιά κοινωνική ευαισθησία, γλαφυρός λόγος και δυναμική και ασυμβίβαστη πράξη, ικανότητα εξαιρετική, δραστηριότητα αστείρευτη, δυναμική, θέληση ισχυρή, φωνή ψύχραιμη και νηφάλια, πορεία ακραιφνώς Ελληνορθόδοξη.

Θα χρειαζόταν, ίσως η έκδοση ενός ιδιαίτερου τόμου για την αναλυτική παρουσίαση των κόπων, και της διαδρομής της εκκλησιαστικής διακονίας του Φθιώτιδος Νικολάου. Μ' όσα αναφέραμε, επιγραμματικά και εν συντομία αποτυπώσαμε μια απλή καταγραφή για την ιστορία και τη μνημοσύνη.

Σεβασμιώτατε Πάτερ και Δέσποτα,

Σε τέτοιες στιγμές η παρουσία έχει έντονα συμβολικό χαρακτήρα, που ξεπερνά τα όρια μιας απλής τυπικής παρουσίας, είναι πνευματική συμπαράσταση και πνευματική συμπόρευση και συστράτευση. Όλοι εμείς, που μας συγκέντρωσε εδώ απόψε η αγάπη, η τιμή, η συνεργασία, η φιλία, η απλότητα και η εγκαρδιότητα που γνωρίσαμε στο πρόσωπό του μακαριστού Νικολάου με μια φωνή ομολογούμε «...ευθυμάχων ανδρών μνησώμεθα των όδε τύμβος...», (Anthologia Graeca Palat., München, VII,422. Του Σιμωνίδου εις Τεγεάτας) είναι δε ευθυμάχοι όχι μόνον όσοι

ορμούν κατά μέτωπον στον πόλεμο και πέφτουν στο πεδίο της μάχης με τα τραύματα στο στήθος, αλλά και όσοι με γενναίο και αδούλωτο φρόνημα, ως άρχοντες και ως ποιμένες του λαού, προκινδυνεύουν της πίστεως της Εκκλησίας και των δικαίων του Έθνους, «...δια των όπλων της δικαιοσύνης των δεξιών και των αριστερών, δια δόξης και ατιμίας...».(Β΄Κορινθ. 6, 7-8)

Του Μακαριστού Φθιώτιδος Νικολάου, Αιωνία η Μνήμη».

Στην επιμνημόσυνη δέηση έψαλλε χορός κληρικών και λαϊκών πνευματικών παιδιών του μακαριστού με επικεφαλής τον Διευθυντή του Ωδείου της Ιεράς Μητροπόλεως Φθιώτιδος «Γερμανός ο Μελωδός», Δρ. κ. Ανδρέα Ιωακείμ.

